

Ιστορικά και Παιδιστικά Στοιχεία Παναχαϊκού Όρους

Στο Παναχαϊκό συναντάμε αξιόλογα στοιχεία του φυσικού, του πολιτιστικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος όπως:

- Ο αρχαιολογικός χώρος στο Λεόντιο κοντά στο εξωκλήσι Αγ. Κωνσταντίνου με υπολείμματα από τη Γεωμετρική περίοδο και τους Ελληνιστικούς χρόνους.
- Ο Αρχαίος οικισμός στον οικισμό Χάραδρο στη θέση «Βαρκάς».
- Το μεσαιωνικό κάστρο του Άνω Σαλμενίκο, στις βόρειες πλαγιές του Παναχαϊκού που χτίστηκε γύρω στο 1300 μ.Χ.
- Υπολείμματα αρχαίου Ρωμαϊκού Υδραγωγείου κοντά στη Πάτρα.
- Το ενετικό κάστρο Πουρναρόκαστρο.
- Η Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης στην Πίτσισα.
- Το Παλιό Μοναστήρι της Ανάληψης.
- Ο Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννου στο Σούλι.
- Το εξωκλήσι Αγ. Βαρβάρας στη θέση Νούτχι πάνω από το Πουρναρόκαστρο, όπου υπάρχουν υπολείμματα νεκροταφείου Βυζαντινών χρόνων.
- Η χαράδρα του Γλαύκου με τους ιδιαίτερα εντυπωσιακούς γεωλογικούς σχηματισμούς.
- Τα ελατοδάση των περιοχών θάνα, Βεταίικα, Ρακίτα, Οβρυόκαμπο.
- Το ονομαστό αλπικό οροπέδιο στο Πρασούδι με το ερειπωμένο καταφύγιο του ΕΟΣ Ιωάννη Διακίδη (1954 μ.Χ.).
- Τα στεπώμορφα αλπικά λειβάδια στο Βουνό Γιώργης και στο Πρασούδι.
- Η μοναδική Σάρα κάτω από το Στρογγυλό Βουνό κοντά στο Πρασούδι.
- Η ευτροφική Λίμνη της Ρακίτας.
- Η λίμνη στο ελατοδάσος των Πασχαλιάνων πάνω από το Άνω Καστρίτσι.
- Το υψίπεδο του Οβρυόκαμπου με τα βοσκοτόπια και τις εαρινές – καλοκαιρινές καλλιέργειες.
- Το μονότοξο πέτρινο γεφυράκι του Λουμπιατριάνικου – Τσετσεβετίκου ρέματος κοντά στο Άνω Σαλμενίκο.
- Το ημιτέλες κτίριο του Σανατόριου στη Ζάστοβα.
- Το σχιστήριο ξυλείας (νεροπίρνο) του Σαλωμού, στη περιοχή Κεφαλόβρυσου του Λεοντίου.
- Η παλαιά νεροτριβή στη Πηγή Ζουμπάτας.
- Το αλώνι του Σπύρου Ανδρουτσόπουλου στο χωριό Μοίρα.
- Ο Πύργος (Λινό) του Ραούφου στου Ρωμανού.
- Το εν' λειτουργία καταφύγιο του ΕΟΣ Σ. Γεροκωστόπουλος (1931 μ.Χ.) στη θέση "Ψάρθ".
- Το Αιολικό Πάρκο στις κορυφές Τρανή Ρίζα, Βρωμονέρι, Σκαντζοχέρι και Βουνό Γιώργη.

Το φυλλάδιο επιτυπώθηκε με χρημιά της **XEROX** **N. ARBANITOPOYLOS & CIA O.E.**

Πώς θα φθάσετε;

Από το κόμβο Καπέτου ακολουθούμε την οδό Αριστοτέλους προς Περιβόλα, πριν την ανισόπεδη γέφυρα της περιμετρικής στρίβου αριστερά και μετά από περίπου 350 μέτρα, δεξιά και περνάμε πάνω από τη περιμετρική. Διασχίζουμε το κεντρικό δρόμο του Νέου Σουλίου και μόλις αφήσουμε δεξιά το Δημοτικό Σχολείο στρίβουμε αριστερά, περνάμε το κοιμητήριο και αμέσως μετά στρίβουμε αριστερά και φθάνουμε σε διασταύρωση όπου βρίσκεται η Ταβέρνα "Ζάστοβα", συνεχίζουμε ευθεία και μετά από 1,5 χλμ. μπαίνουμε στο χωριό Ελεκίστρα, στη πλατεία του χωριού ακολουθούμε τη πινακίδα "προς Πουρναρόκαστρο 4 χλμ."

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣ: **ΑΔΕΠ Α.Ε.** Κώστας Κωνσταντάκος, Λεωφόρος Τμήμα Περιβάλλοντος & Βιώσιμης Ανάπτυξης Ελευθερίου Βενιζέλου 38 & Σολωμού, 26333 Πάτρα Τηλ. 2610-361 747, 2610-361 744, Φαξ: 2610-361 749, e-mail: konstada@adep.gr

περιοχής Natura 2000
Παναχαϊκού Όρους
στο Πουρναρόκαστρο
Πατρών

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης Παναχαϊκού

Βασικός σκοπός του Κέντρου

είναι η πληροφόρηση και η ευαισθητοποίηση σχετικά με το φυσικό και πολιτιστικό πλούτο της περιοχής του Παναχαϊκού όρους καθώς και η ανάδειξη του ως προστατευόμενης περιοχής Natura 2000.

Στις **βρασηπριότητες** του Κέντρου περιλαμβάνονται :

- Η Περιβαλλοντική ενημέρωση και υποστήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία
 - Η διοργάνωση συνεδρίων, εκθέσεων, εκδηλώσεων
 - Η προσέλευση, υποδοχή και ξενάγηση επισκεπτών
 - Οι δράσεις προβολής της προστατευόμενης περιοχής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
 - Ο σχεδιασμός και οργάνωση εβελοντικών προγραμμάτων
- Το κέντρο στεγάζεται σε κτίριο που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία του Πουρναρόκαστρου Πατρών το οποίο παραχωρήθηκε στο Δήμο Πατρών από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Πουρναρόκαστρου "Προφήτης Ηλίας" και τη λειτουργία του κέντρου έχει αναλάβει η ΑΔΕΠ Α.Ε. - Τμήμα Περιβάλλοντος & Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα ενημέρωσης

Αρχικά τα στελέχη του τμήματος Περιβάλλοντος & Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΑΔΕΠ Α.Ε. παρέχουν στους μαθητές και επισκέπτες του Κέντρου εισαγωγική ενημέρωση, σχετικά με τη περιοχή Natura 2000 του Παναχαϊκού Όρους, με τη χρήση μέσων ερμηνείας περιβάλλοντος.

Στη συνέχεια ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί στον κυρίως χώρο του Κέντρου, όπου εκτίθεται πλούσιο πληροφοριακό και πρωτότυπο οπτικοακουστικό υλικό που έχει δημιουργηθεί αποκλειστικά σε περιοχές του Παναχαϊκού όρους.

Στους επισκέπτες προτείνεται επίσης η σύντομη ανάβαση (5' λεπτά από το Κέντρο) στο λόφο του Προφήτη Ηλία. Εκεί βρίσκεται ναός κτισμένος το 1851 και τα ερείπια φράγκικου φρουρίου, όπου οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν μια καταπληκτική πανοραμική θέα της πόλης της Πάτρας. Η ΑΔΕΠ Α.Ε. έχει καταγράψει και εκδώσει σε χάρτη, ένα δίκτυο πεζοπορικών διαδρομών στο

Παναχαϊκό Όρος, μία εκ' των οποίων ξεκινάει από το Πουρναρόκαστρο και καταλήγει στο Καταφύγιο του Ορειβατικού Συλλόγου Πατρών (Ψάρθι) με συνολικό μήκος 5.482 μέτρα και διάρκεια πεζοπορίας περίπου 2 ώρες. Σε τμήμα του μονοπατιού αυτού υλοποιείται το βιωματικό πρόγραμμα στη φύση στο οποίο συμμετέχουν τα σχολεία και οι επισκέπτες του Κέντρου.

Το Πουρναρόκαστρο

Το Πουρναρόκαστρο, γνωστό και με την ονομασία Πριναρόκαστρον βρίσκεται στη δυτική πλευρά του Παναχαϊκού όρους, σε υψόμετρο 630 μ. και πάνω από το οποίο εκτείνεται πυκνό ελατοδάσος. Στη κορυφή του λόφου που βρίσκεται στο κέντρο του οικισμού, υπάρχουν ερείπια φραγκικού φρουρίου, περιοχή που ονομάζεται ακόμη και σήμερα Κάστρο, με ευδιάκριτη τη δεξαμενή η οποία ήταν συνήθης και απαραίτητη στα φρούρια.

Οι Ένετοι το 1699 μ.Χ. το ονομάζουν Compaicastro και το 1821 μ.Χ. εγκαταστάθηκε στο Πουρναρόκαστρο το στρατόπεδο πολιορκίας των Πατρών υπό τον μητροπολίτη Γερμανό, τον Ανδρέα Ζαΐμη, τον Θάνο Κανακάρη κ.α.

Το Παναχαϊκό Όρος

Το όρος Παναχαϊκό βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου, και δεσπόζει νοτιοανατολικά της πόλης της Πάτρας. Οι σημαντικότερες κορυφές είναι του Παλαβού ο Πύργος ή Πρασούδι (1924 μ.), ο Βοϊδιάς ή Σκαντζοχέρια (1837 μ.), το Βουνό Γιώργης (1806 μ.) και η Μπάλιζα (1709 μ.).

Σε μεγάλο βαθμό η περιοχή του Παναχαϊκού ταυτίζεται με την περιοχή NATURA 2000 με την ονομασία "Όρος Παναχαϊκό". Παρά το γεγονός ότι το Παναχαϊκό όρος γειτνιάζει με το αστικό κέντρο της Πάτρας διαθέτει αξιοσημείωτη βιοποικιλότητα.

Ειδικότερα έχουν καταγραφεί:

- 21 διαφορετικοί τύποι Οικοτόπων
- περισσότερα από 570 είδη χλωρίδας, από αυτά τα είδη υπάγονται σε επιμέρους κατηγορίες προστασίας:
 - Ενδημικά είδη 63
 - Βαλκανικά ενδημικά είδη 33
- 155 είδη σπονδυλωτών και συγκεκριμένα:
 - 9 είδη αμφιβίων,
 - 26 είδη ερπετών,
 - 24 είδη θηλαστικών και
 - 96 είδη πτηνών.

Από αυτά, αρκετά είδη αρπακτικών πτηνών διέρχονται ή φωλιάζουν κατά την περίοδο της μετανάστευσης στο Παναχαϊκό.

